

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 20P/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1520201804
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimíra Slobodová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2021:1520201804.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Vladimírou Slobodovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. deti: O. W., nar. XX.XX.XXXX a E. W., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matky - B. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobyt A. 1, I., t.č. L. XX, I., zast. Alegal & Partners s. r. o., IČO: 47 238 615, so sídlom Galvaniho 17/C, Bratislava a otca - Z. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. 1, I., zast. KUTAN & PARTNERS s.r.o., Rajska 15/A, Bratislava - m. č. Staré Mesto, IČO: 36 861 308, o návrh matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

- I. Súd zamietá návrh matky.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 02.04.2020 domáhala zvýšenia výživného otcovi na mal. O. zo sumy 400 eur na 600 eur mesačne a na mal. E. z 350 eur na 450 eur mesačne s účinnosťou od podania návrh. Otázku možného určenia a j tvorby úspor nechala na zvážení súdu. Návrh odôvodnila návrh tým, že naposledy sa o výške výživného rozhodlo v roku 2015 pri rozvode a odvtedy došlo k podstatnej zmene pomerov, najmä sa zvýšili náklady na potraviny, energie, lieky a ošatenie, výrazne sa zhoršil zdravotný stav mal. O.. Podľa vyjadrenia matky sa otec nad rámec výživného podieľa na nákladoch na deti len výnimočne a jeho príjem podstatne presahuje príjem matky.

2. Matka trvala na podanom návrhu.

3. Otec s návrhom nesúhlasil, žiadal ho zamietnuť z dôvodu, že aktuálne ním platené výživné na deti predstavuje 40% z priemerného príjmu otca.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov i kolízneho opatrovníka detí, pripojeným spisom OS Bratislava V sp. zn. 17P/100/2015, písomnými vyjadreniami účastníkov, potvrdeniami o príjme rodičov, listami vlastníctva (ďalej len „LV“) č.2022 a č.6041, nájomnou zmluvou z 01.06.2020, lekáorskými správami ohľadom zdravotného stavu mal. O., ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Naposledy bolo výživné na mal. deti upravené rozsudkom OS Bratislava V č. k. 17P/100/2015 -45 zo dňa 19.10.2015 (právoplatné 20.11.2015) pri rozvode rodičov, kedy boli deti zverené matke. Rodičia sa dohodli, že otec bude platiť výživné na mal. O. v sume XXX eur a na mal. E. v sume XXX eur mesačne. Matka mala vtedy netto mesačný príjem cca XXX,XX eur, poberala rodinné prídavky na deti. Otec mal netto mesačný príjem cca X.XXX eur (za obdobie 10/2014 až 9/2015). Okrem O. a E. iné deti rodičia

nemali. Mal. E. navštevovala materskú škôlku, a O. 1. stupeň základnej školy. O. mal už od šiestich mesiacov diagnostikovanú W. I. s nastavenou liečbou.

6. V súčasnom období obaja rodičia nezmenili svoj osobný stav, ani jednému nevznikla ďalšia vyživovacia povinnosť.

7. Matka býva s deťmi v dvojizbovom byte v jej výlučnom vlastníctve. S matkou a deťmi býva jej priateľ od septembra XXXX. Jej priateľ je živnostník, aktuálne od marca XXXX je bez trvalého príjmu. Podľa vyjadrenia matky sa jej priateľ na nákladoch na byt priamo finančne nepodieľa, ale vypomáha bežnou starostlivosťou pri chode domácnosti, s nákupmi na potraviny a lieky, ktoré sú mesačne v sume XXX eur; riež prispieva na pHM do auta XXX eur; kúpil iné nevyhnutné veci do domácnosti ako je pr. tlačiareň, toner, papier. Podľa vyjadrenia matky jej priateľ pomáha so starostlivosťou o deti, aby neprišla o zamestnanie. Na poplatky s bývaním neprispieva, ale na kupuje do domácnosti. Matka k svojmu zdravotnému stavu uviedla, že je astmatik, má problémy so štítnou žľazou, užíva lieky na zrýchlený tep srdca, v januári XXXX jej bolo operované koleno na súkromnej klinike.

8. Matka mala netto mesačný príjem za rok XXXX v sume XXX,XXX eur, za rok XXXX v sume XXX eur, za obdobie január/XXXX až marec/2021 v sume XXX,XX eur. Matka poberá mesačne rodinné prídavky na deti, v čase podania návrhu to bolo v sume XX,XX eur (2x XX,XX eur), od marca XXXX je to po XX eur (X x XX,XX eur) mesačne. F. jej na deti mesačne posielala výživné XXX eur. U. príjem nemám.

9. V čase podania návrhu matka (02.04.2020) deklarovala jej mesačné výdavky (na čl. 26,27 spisu) nasledovne:

- s bývaním: na nájom 180 eur, električka 30,00 eur, plyn 6,00 eur, RTVS 4,64 eur, UPC 14,90 eur- spolu ide o sumu 235,54 eur; ďalej mesačnú platbu hypotéky 376,43 eur a sporenie MetLife (na deti) 21,30 eur.
- Priemerné mesačné výdavky na 3 osoby 550 eur a z toho na 1 osobu 183,33 eur (presne ich uviedla nasledovne: potraviny - veľký nákup 4 x do mesiaca: 80,00 eur = 320,00 eur; potraviny - nízko trvácne výrobky 2x týždenne : 15,00 eur x 2 x 4 týždne = 120,00 eur; drogéria : 20,00 eur x 2 = 40,00 eur; auto (nafta) 20,00 eur x 2 v mesiaci = 40,00 eur; mobilné telefóny (na tri osoby) 30,00 eur .
- Raz za rok realizované výdavky v celkovej sume 293,63 eur, čo mesačne predstavuje sumu 24,47 eur (povinné poistenie bytu 93,65 eur, daň z nehnuteľnosti 27,88 eur, poistenie auta 122,10 eur, diaľničná známka 50 eur).
- Výdavky na seba deklarovala celkovou mesačnou sumou 275,17 eur (vrátane na ňu pripadajúcej sumy 183,33 eur uvedenej vyššie).

10. Matka aktualizovala k poslednému pojednávaniu (22.04.2021) svoje mesačné výdavky nasledovne(na čl. 141,142 spisu):

- s bývaním- ostali nezmenené ako v ods. 9 odôvodnenia toho rozsudku;
- Priemerné mesačné výdavky na 3 osoby 760 eur a z toho na 1 osobu 253,33 eur (presne ich uviedla nasledovne: potraviny - veľký nákup 4 x do mesiaca: 90,00 eur = 360,00 eur; potraviny - nízko trvácne výrobky 2x týždenne : 25,00 eur x 2 x 4 týždne = 200,00 eur; drogéria : 20,00 eur x 2 = 40,00 eur; auto (nafta) 70,00 eur x 2 v mesiaci = 140,00 eur; mobilné telefóny (na tri osoby) 20,00 eur .
- Raz za rok realizované výdavky v celkovej sume 881,30 eur, čo mesačne predstavuje sumu 73,44 eur (povinné poistenie bytu 93,65 eur, daň z nehnuteľnosti 52,25 eur, poistenie auta 135,40 eur, diaľničná známka 50 eur; ďalšie: náklady na prevádzku auta 350 eur za pneumatiky, výmenu oleja a prehliadku; náklady na kúpu tlačiarne a príslušenstvo 200 eur).
- Výdavky na seba deklarovala celkovou mesačnou sumou 345,17 eur (vrátane na ňu pripadajúcej sumy 253,33 eur uvedenej vyššie).

11. Otec má vyššie odborné elektrotechnické vzdelanie. Je výlučným vlastníkom dvoch nehnuteľností v I. (byt na A. ulici , nebytový priestor na adrese Z. hrubej lúke v k. ú. B. otcom označený za X-izbový byt), pričom on býva na adrese Z. hrubej lúke. F. má Z. ktorá s ním nebýva v jednej domácnosti. Mesačné výdavky v byte Z. G. lúke (kde reálne býva) má v celkovej sume XXX,XX eur, konkrétne : správcovs. spoločnosti XXX,XX eur, elektrina e-on XX eur, plyn X eur, swan X,XX eur. Mesačné náklady na prenajatý byt na A. ulici sú celkovo XXX,XX eur (preddavok na služby 90,49 eur, fond opráv a údržby 42,33 eur, plyn a RTVS 10,64 eur, elektrina e-on v sume 25 eur. Ďalej mesačne spláca hypotéku na jeden byt v sume 106,67 eur a na druhý byt v sume 567,19 eur. Ako ďalšie svoje mesačné výdavky uviedol (vid'

na čl. 96 v spise) nasledovné: výživné na deti 750 eur, lieky 50 eur (trvale sledovaný na odd: pľúcne, alergológia, kožné, očné a infekčné), sporenie do fondu AM K. XX eur, mobil XX,XX eur, Z. do práce XXX eur (22 km x 2 cesty x 1 4služieb x 0,22 eur za km), náklady na auto (diaľ. známka 50 eur, poisťka 112 eur, STK + EK 40 eur, servis 100 eur), strava 200 eur, oblečenie 300 eur.

12. Otec mal za obdobie rokov XXXX a XXXX netto mesačný príjem X.XXX,XX eur. I. na A. ulici prenajímal pôvodne za XXX eur mesačne a od XX.XX.XXXX za XXX eur mesačne. Keďže výdavky v byte na A. sú cca XXX eur, príjem z bytu má XXX eur mesačne (z prenájmu platí ešte daň z príjmu).

12.1. Otec dal súdu do pozornosti, že jeho príjem klesá, od XX/XXXX do X/XXXX bola jeho priemerná mzda otca XXXX eur vrátane príjmu z prenájmu. Predpokladá, že pokles príjmu je u zamestnávateľa len dočasný. Jeho zamestnávateľ je platený priamo z leteckých spoločností a pokles leteckej premávky spôsobil aj zníženie jeho príjmu. Vzhľadom na terajšiu pandemickú situáciu klesá jeho príjem, keďže zamestnávateľ pristúpil k opatreniam nevyplácať zamestnancom všetky nenárokateľné zložky mzdy až do dovolanie, čo aj preukázal listom od zamestnávateľa. Z týchto dôvodov podľa jeho tvrdenia ani nemôže platiť vyššie výživné na deti. Na druhej strane sa vo vyššom rozsahu stretáva s deťmi a výchova sa posudzuje aj podľa osobnej starostlivosti o deti. K charakteru svojej práce uviedol, že pracuje v štátnom podniku a náplňou jeho práce je okrem iného aj činnosť za účelom plnenia požiadaviek na zaistenie bezpečnosti letovej prevádzky. Jeho práca je náročná a vyčerpávajúca za účelom zabezpečenia bezpečnosti letovej prevádzky. Pracuje veľa nadčasov, aj cez víkendy a sviatky podľa rozpisu služieb.

12.2. Otec k otázke stretávania sa s deťmi uviedol, že sa snaží venovať deťom svoju lásku, opateru, voľný čas a finančnú podporu vždy, keď mu to dovoľujú jeho pracovné povinnosti. Nesúhlasí, aby bol vykresľovaný matkou ako otec nezaujímajúci sa o zdravotný stav svojho dieťaťa. V dôsledku zhoršeného zdravotného stavu O. trpí rovnako ako matka. Avšak jeho pracovné povinnosti mu nedovolia podieľať sa na domácom liečení O., no pravidelne sa na jeho stav informuje, navštevoval s ním aj stomatóloga. Výživné na deti v celkovej sume 750 eur platí riadne a predpokladá, že z toho dokáže matka hradiť aj ňou uvádzané jednorázové výdavky. Na jeseň XXXX kúpil v čase svojho stabilného príjmu na hypotéku byt z v B. (Z. G. lúke) s cieľom, že v budúcnosti ostanú oba jeho bytu jeho deťom.

12.3. Osobitne k matkou deklaroványm výdavkom uviedol, že matka má celkovo mesačne výdavky na O. XXX,XX eur (657,74 eur : 3 + 365,82 eur) a na E. XXX,XX eur (657,74 eur : 3 + 340,82 eur). Z toho mu vyplynulo, že sa podieľa svojim výživným percentuálne na výdavkoch na O. sumou 68 % a na E. vo výške 62 %. Pokiaľ by súd vyhovel návrhu matky, tak by sa podieľal na výdavkoch na deti výškou XX %. Podporne tu odkázal na nález ÚS SR sp. zn. II ÚS 730/2014, rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/9/2019 . Zároveň dodal, že nie je povinný podieľať sa na výdavkoch matky, ktorá ona deklarovala v návrhu.

12.4. V rámci posledného svojho vyjadrenia otec uviedol, že vzhľadom na aktuálnu nepriaznivú situáciu v leteckom priemysle v súvislosti so šírením pandémie (ochorenie T.-XX) a odbudnutiu pracovných povinností sa frekvencia jeho styku s deťmi zvýšila. V priebehu druhej polovice roka 2020 a januára 2021 sa s deťmi stretával v dni: 29.06.2020, 05.07.2020, 08.07.2020, 16.07.2020 - 19.07.2020, 21.07.2020, 10.08.2020, 13.09.2020, 14.09.2020, 23.09.2020, 24.10.2020-25.10.2020, 04.11.2020, 21.11.2020 - 22.11.2020, 19.12.2020 - 20.12.2020, 28.12.2020, 12.01.2021, 16.01.2021 - 17.01.2021, 30.01.2021 - 31.01.2021. Počas spolu stráveného času okrem štandardných výdavkov (pr. strava) hradil napríklad výdavky u stomatóloga (cca 250,00 eur) a rôzne voľnočasové aktivity detí, resp. iné veci podľa ich želania (100,00 eur). Ďalej že s účinnosťou od 01.01.2021 bude dostávať náhradu za neodpracované hodiny na dorovnanie fondu pracovnej doby vo výške 80%.

13. Zhodným tvrdením rodičov mal súd preukázané, že otec platí výživné riadne a včas a len vo februári 2021 uhradil otec na deti výživné v sume 400 eur, t.j. o 350 eur menej (z dôvodu čerpania „pandemickej PN-ky“). Nad rámec výživného platí E. zubné ošetrenia, kupuje deťom bežné darčeky a stará sa o deti v čase, keď sú u neho na víkend.

XX. Mal. E. je v X. ročníku ZŠ, má B.. Počas „corony obdobia“ mala dištančné vyučovanie na telefóne a matkin brat jej finančne pomohol, aby mohla E. kúpiť notebook. Podľa matky išlo o finančný dar

pre dcéru. Podľa vyjadrenia matky sa zdravotný stav mal. E. výrazne nezmenil od roku XXXX. Tiež trpí astmou, alergiou, chodí na pravidelné kontroly, má stabilnú liečbu a pri atakoch nárazovú liečbu. E. okuliare a na výdavky sa otec podieľal vo výške 50%, ale v januári XXXX náklady na výmenu skla zaplatila matka sama. Otec navštevuje čelustnú ortopédiu s mal. E., E. nosí nočný zubný strojček (v čase podania návrhu nosila trvalý), náklady spojené s ošetrením hradí otec , cca v priemere 25 eur mesačne.

14.1. V čase podania návrhu matka (02.04.2020) deklarovala matka(na čl. 26 spisu) priemerné mesačné výdavky na E. sumou 340,82 eur nasledovne: poistenie 18,33 eur, oblečenie (priemer - podľa ročného obdobia) 30,00 eur, lekárneň 10,00 eur, školské pomôcky v septembri 60,00 eur, školské pomôcky za celý rok september - jún 8,33 eur, školské výlety a exkurzie 4,16 eur, školský klub 16,67 eur, školská jedáleň v priemere 10,00 eur, priemerný mesačný výdaj na jednu osobu vo výške 183,33 eur (ods. 9 odôvodnenia tohto rozsudku). Pred posledným pojednávaním matka zaktualizovala výdavky na mal. E. pričom zmena spočívala vo výške na priemerný mesačný výdaj na 1 osobu v sume 253,33 eur (uvádzaný v ods. 10 odôvodnenia tohto rozsudku) z pôvodnej sumy 183,33 eur.

XX. Mal. O. je v X.ročníku ZŠ, je astmatik. O. utrpel v apríli roku XXXX úraz (pád na kostrč) a boli mu zistené zlomeniny troch stavcov v chrbtici. Po trojdňovej hospitalizácii bol štyri týždne v domácom liečení, v prvých 10 dňoch ako ležiaci pacient bol odkázaný na plnú starostlivosť. Starostlivosť o O. zabezpečovala výlučne matka, otec nebol so synom na OČR a žiadnym spôsobom sa finančne na domácom liečení nepodieľal. A. pomohli starí rodičia. E. vyšetrením O. bola u neho zistená znížená kostná denzita a osteoporóza, je sledovaný v osteologickej ambulancii a , užíva vitamíny s obsahom vápnika (makový olej), B (D-vitamín). V septembri XXXX po náleze hrčky v hrudníku mu bol operačne odstránený nádor v kosti a kĺbovej chrupky hrudnej kosti, nasledovala doba liečenia v domácom prostredí vrátane hospitalizácie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX , vtedy otec syna navštívil krátko dva krát, všetky informácie o synovi mu matka poskytovala. V čase podania návrhu mal mal. O. nový nález na dlhej kosti dolnej končatiny ľavej nohy, plánovaná hospitalizácia a operácia bola odložená na neurčito pre situáciu s T.-XX. A. má X nádorov v kostnej dreni a jeden nádor na stehne v mäkkom tkanive. V februári XXXX absolvoval typ chemoterapie a vedľajším účinkom je zhustenie kosti, čo by malo zabrániť šíreniu nádorov a výsledky budú k dispozícii až v máji - júny. Aktuálne je maloletý bez diagnózy. Matka dala všetky synove lekárske správy preložiť do anglického jazyka za účelom oslovenia lekárov v zahraničí. A. O. navštevuje aj fyzioterapiu raz mesačne s platbou 25 eur, ktorá je potrebná po operáciách a pre jeho zlé držanie tela, keďže si po operácii v snahe vyhábať sa bolesti privykol na zlé držanie tela.

15.1. Mal. O. bude potrebovať stály zubný strojček , otec synovi uhradil vstupné vyšetrenie na čelustnej ortopédii vo výške XXX eur. Cenová kalkulácia plánovaných zákrokov (osadenie strojčeka, kontroly a pod.) boli predbežne ordináciou vykalkulované do výšky 2 XXX eur a z obavy matky, že by otec prestal poplatky hradiť, poprosila matka otca prehlásiť O. zo súkromnej ambulancie do štátnej.

15.2. V čase podania návrhu matka (02.04.2020) deklarovala matka (na čl. 26 spisu) priemerné mesačné výdavky na O. sumou 365,82 eur nasledovne: oblečenie (priemer podľa ročného obdobia) 30,00 eur, lekárneň (lieky - astma, doplnková výživa - osteoporóza D vitamín, makový olej, choroba - lieky na teplotu, kašeľ, nádcha, antibiotiká a pod...), parkovné Kramáre v sume 60,00 eur, krúžok futbalu 10,00 eur, školské pomôcky v septembri 60,00 eur, školské pomôcky za celý školský rok (september - jún) v sume 8,33 eur, školské výlety a exkurzie v sume 4,16 eur, školská jedáleň v priemere 10,00 eur priemerný mesačný výdaj na jednu osobu v sume 183,33 eur (ods. 9 odôvodnenia tohto rozsudku). Pred posledným pojednávaním matka zaktualizovala výdavky na mal. O. pričom zmena spočívala vo výške na priemerný mesačný výdaj na 1 osobu v sume 253,33 eur (uvádzaný v ods. 10 odôvodnenia tohto rozsudku) z pôvodnej sumy 183,33 eur. Ďalšou zmenou bol zvýšený výdavok na lekárneň z 60 na 80 eur (lieky - astma, doplnková výživa - osteoporóza D vitamín, makový olej, choroba - lieky na teplotu, kašeľ, nádcha, antibiotiká a pod., parkovné Kramáre poplatky za vyšetrenia RTG a pod.) a odpadol poplatok za krúžok futbalu 10 eur.

16. Podľa vyjadrenia matky sa otec na starostlivosti o deti počas choroby podieľal len zriedka, lebo pracuje na zmeny. Poukázala na to, že po podaní návrhu sa zmenil vzťah a rozsah stretávania sa otca s deťmi. Stretávajú sa raz do mesiaca od piatku do nedele. Rodičia spolu ohľadom zdravotného stavu syna riadne komunikujú, otec sa zaujíma aj sám , ale v zmysle ich dohody matky vždy otca informuje o vyšetreniach a ich výsledkoch.

17. V záverečnom vyjadrení:

Kolízny opatrovník zhodnotil, že je nespochybniteľné, že starostlivosť o deti zabezpečuje matka. Rodičia sa vedia dohodnúť na starostlivosti. Otec je štátnym zamestnancom, z dokladoval svoje príjmy, nezatajil ani príjem z nehnuteľnosti. Dokonca na priamu otázku súd uviedol, že v prípade kompletnej diagnózy O. by bol ochotný predať nehnuteľnosť a financovať jeho liečbu. V závere navrhol návrh matky zamietnuť. Matka považuje návrh za dôvodný z dôvodu, že od posledného rozhodnutia uplynul dlhý čas a prevažne ona zabezpečuje starostlivosť o deti, len ona chodí s deťmi k lekárom, jej čistý príjem je minimálne dvojnásobne nižší a otec sa nad rámec výživného podieľa v minime. OČR-ku pri chorobe detí čerpá výlučne ona. Taktiež mal. O. bude nosiť zubný strojček. Majetkové pomery otca sú výrazne lepšie ako u nej.

Otec žiadal návrh zamietnuť, lebo jeho príjem klesá a pravdepodobne sa to v dohľadnom čase nezmení. Poprel, že by bol príjem matky v súčasnosti polovičný oproti jeho príjmu dajúc do pozornosti, že aktuálne nastavené mesačné výživné 750 eur je nadštandardné na slovenské pomery. Platí 40% zo svojho príjmu v prospech detí a hradí aj ďalšie preukázané výdavky, čo ani matka nepopiera.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákona o rodine“), obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Zo zákona o rodine vyplýva, že vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať - je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni, zákon totiž neustanovuje rodičom povinnosť zvyšovať životnú úroveň dieťaťa. Na druhej strane aj sú majetkové pomery povinného rodiča viac než priemerné, nie je dôvod prečo by sa dieťa nemalo podieľať na životnej úrovni svojho povinného rodiča.

20. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

21. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, sa právo na výživné nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

26. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

27. Predmetom konania je návrh na zvýšenie výživného na mal. O. z XXX eur na 600 eur mesačne a na mal. E. z 350 eur na 450 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu.

28. Pri skúmaní dôvodov návrhu matky na zvýšenie výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby detí i na reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného (otca). Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, dieťaťa, je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky, okuliare a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povolaním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii. Zmenou pomerov môže byť subjektívna okolnosť na strane povinného, resp. okolnosť na strane oprávneného alebo objektívna, a to vývoj životných nákladov. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania a súd musí obligatórne skúmať jej príčiny. Takisto ňou môže byť dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov, atď. Zmena výšky výživného alebo jeho úplne zrušenie je vo všeobecnosti možné najskôr od času , kedy došlo k zmene pomerov. Tieto všetky skutočnosti súd vzhľadom na dôvody návrhu i zisťoval.

29. Vzhľadom na charakter návrhu súd vykonal porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania na základe vykonaného dokazovania. Samotná zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená subjektívnymi okolnosťami na strane povinného či oprávneného alebo objektívne, napr. vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného.

30. Súd skúmal zmenu pomerov, ktorá nastala za 4,5 roka, ktoré uplynuli od poslednej úpravy výživného na strane detí i na strane rodičov, lebo vtedy sa naposledy zisťovali pomery rodičov a vtedy sa rodičia na výške výživného dohodli. Súd zistil, že u detí dieťaťa došlo k zmene pomerov v tom, že mal. E. nastúpila na základnú školu, aktuálne je v piatom ročníku. A.. O. je stále žiakom základnej školy, obe deti boli alergici a astmatici už v čase posledného rozhodovania. A.. O. má aktuálne vážne zdravotné problémy, doposiaľ mu nie je určená diagnóza, zisťujú sa príčiny objavovania sa nových nálezov v jeho organizme, tiež nemá správne držanie tela. Obe deti nosia zubný strojček. Súd skúmal, či došlo k takej podstatnej zmene pomerov u detí, ktoré by odôvodňovala návrh matky na zvýšenie výživného na ňou požadované sumy.

31. Ani jeden z rodičov svoj osobný stav nezmenili, nemajú ďalšie vyživovacie povinnosti.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že príjem matky sa zvýšil z cca 518,60 eur (k tomu poberala rodinné prídavky na dve deti) na sumu XXXX eur . netto mesačne (mzda cca XXX. eur + 51 eur + 750 eur), o viac ako XXXX eu.r (bez výživného na deti a rodinných prídavkov o viac ako 400 eur). Otec navyše hradí výdavky na zubný strojček na E., hradil prvotné vyšetrenia s prípravou na zubný strojček O.. Matka má základné mesačné výdavky s bývaním celkovo cca 289,54 eur (uvádzané v ods. 9). Okrem toho spláca hypotekárny úver na byt v jej výlučnom vlastníctve po 376,43 eur mesačne.

33. Otcov netto mesačný príjem sa zvýšil zo sumy X.XXX eur na sumu XXXX,XX eur (X.XXX,XX eur +XXX eur), viac ako o 300 eur. Súd si takto ustálil otcov príjem z dôvodu, že vzhľadom na návrh matky doručený súdu 2019 a rozhodujúc v roku 2021 posudzoval obdobie rokov 2019 a 2020, za ktoré mal preukázaný netto mesačný príjem od zamestnávateľa. Aktuálne prenajíma otec byt za XXX eur, z ktorej sumy súd odráta mesačné výdavky na bývanie XXX eur a tak sa dostal na mesačnú sumu XXX eur. Z tejto sumy sa odrátava ročne šet aj dať z príjmu, avšak na aktuálne ceny prenájmu bytov si súd ustálil otcov mesačný príjem z prenájmu vo výške XXX eur.

34. Súd mal zhodným tvrdením rodičov preukázané, že otec sa v čase podávania návrhu veľmi s deťmi nestretával vzhľadom na svoju pracovnú zaneprázdnenosť a veľa nadčasov, avšak pokiaľ by ich nemal, nemal by príjem aký mal, z ktorého mesačne deťom platil výživné XXX eur. Taktiež preukázateľne sa nepodieľal v starostlivosti o mal. O., keď bol po úraze a ostala s ním doma matka. Počas pandemického obdobia sa znížil pracovný časový fond otca, v čoho dôsledku si začal deti pravidelne brávať raz za mesiac na celý víkend začínajúc od piatku.

35. V ďalšom súd skúmal zmenu pomerov u mal. detí, skúmal objektívnosť ich mesačných výdavkov a či jej otec aj niečím navyše prispieva. Mal. E. navštevovala v roku XXXX pri poslednom rozhodovaní

materskú škôlku a mal. O. prvý stupeň základnej školy. V súčasnosti sú obe deti žiakmi základnej školy. Deti primerane veku vyrástli, zvýšili sa výdavky na ošatenie, stravu. Súd sa osobitne zaoberal všetkými výdavkami na deti, ktoré matka odprezentovala, posudzoval ich dôvodnosť a objektívnosť. Z poplatkov spojených s bývaním v byte u matky súd uznal len polovičný výdavok cca v priemere vo výške 39,25 eur (odôvodnenie: mesačné poplatky s bývaním okrem hypotéky a poisťky sú mesačne 235,54 eur, ktorú sumu súd rozdelil na tri osoby a dostal sumu 78,50 eur na každé dieťa. A keďže deti majú dvoch rodičov, tak predmetnú sumu u každého dieťaťa vydělil dvoma, dostal sumu 39,25 eur ako pomerná časť výdavku každého z rodičov na bývanie dieťaťa. Súd nezapočítal do tohto výpočtu splátky hypotéky na byt).

36. Napriek zisteniam, že u oboch rodičov došlo k zvýšeniu príjmu oproti poslednému rozhodovaniu v roku XXXX a E. nastúpila medzičasom na základnú školu, O. má zdravotné problémy dospel súd k záveru, že tu nie je dôvod na zvýšenie výživného otcovi. Súd mal matku vydokladované bežné mesačné výdavky na deti spojené s ich výchovou, výživou aj zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti. Súd prihliadal na súhlasne rodičmi potvrdenú skutočnosť, že v prípade rekonvalescencie O. v domácom prostredí sa o neho stará matka a nie otec, avšak otec súdu preukázal, že jeho výška príjmu (nenárokovateľné zložky) závisia okrem iného aj od jeho počtu odpracovaných hodín. Ďalej súd prihliadal na to, že otec uhrádza výživné na deti v celkovej sume XXX eur mesačne riadne a včas aj napriek jeho znižujúcemu sa príjmu objektívne spôsobené corona krízou (až na jeden mesiac), dcére platí výdavky so strojčekom, v priebehu konania sa upravil jeho vzťah s deťmi a začal si ich jedenkrát do mesiaca brávať na celý víkend. Súd pri rozhodovaní o návrhu na zvýšenie (zníženie) výživného vychádza z zaužívanej súdnej praxe pre výpočet výživného a až následne sekundárne vyhodnocuje zmenu skutkových okolností, objektívnosť výdavkov na deti, potrebu či nutnosť zvýšiť výživné povinnému rodičovi. Súd primárne pri svojom rozhodnutí vychádzal z ustálenej súdnej praxi ohľadom určovania výživného, že výživné sa určuje pri žiakoch základnej školy ako sú E. a O. (pozn. súdu rozpätie platí pre deti od narodenia do skončenia povinnej školskej dochádzky) v rozmedzí cca 20 % z príjmu otca deleno počet detí, ku ktorým má zákonnú vyživovaciu povinnosť. Súd postupoval týmto myšlienkovým pochodom a zistil, že 20 % z čistej mesačnej mzdy otca XXXX,XX eur je v sume XXX,XX eur, zaokrúhlene XXX eur. Nakoľko sú na otca výživou odkázané dve maloleté deti, súd musel prihliadať na fakt, že so sumou XXX eur je treba pracovať pri oboch deťoch. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že ešte v roku 2015 pri nižšom otcovom príjme si rodičia dohodli výživné na deti celkovo XXX eur, čo je viac o XXX eur ako je suma, na ktorú by mala dnes matka ako oprávnený rodič nárok titulom výživného na deti. Súd prihliadal i na to, že otec sa po začatí súdneho konania v roku 2019 začal s deťmi viac stretávať, dcére platí vyšetrenia u stomatológa v súvislosti s zubnými strojčkami, polovicou prispieva na okuliare až na poslednú kúpu skiel). Súd mal v konaní preukázané zdravotné problémy mal. O., avšak i napriek tejto skutočnosti nenašiel súd objektívne dôvody, pre ktoré by mal prekročiť aktuálne určenú sumu výživného na deti už teraz presahujúcu bežne zaužívanú výšku pri terajšom príjme otca o 150 eur. Takto určené výživné považuje súd nateraz za primerané jednak veku a odôvodneným potrebám detí, tak i reálnym možnostiam a schopnostiam rodičov. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že deti má znášať životnú úroveň svojich rodičov a podľa toho súd určuje i výživné. Na základe týchto dôvodov súd návrh matky zamietol v celom rozsahu.

37. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 C.m.p. veta prvá, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.